

UNUTULMAYAN ANILAR!

Bu sayfada, Klinik Araştırma İzleyicisi (Monitör) Cafer Bayramoğlu'nun anılarını gülümseyerek okuyacaksınız. Sizin de İKU Dergisi okuyucuları ile paylaşmak istediğiniz ilginç anılarınızı yayımlamaktan mutluluk duyarız.

ÇİFT KÖRÜN KALDIRILMASI

X ve Y ilacının karşılaştırıldığı çift-kör, randomize bir uluslararası çalışma için hasta alımının hızlı bir şekilde devam ettiği merkeze monitörizasyon vizitli yapılmaktaydı.

Merkeze gidildiğinde çalışmanın sorumlu araştırmacısı ile yapılan kısa bir görüşme sonucunda, çalışmaya alınan beş hastanın yeni randomize edildiği ve ilk ilaç tedavisine başlanıldığı bilgisine ulaşıldı. Sorumlu araştırmacı vaka rapor formlarının doldurulması görevinin yardımcı araştırmacıya, ilaç verilmesinin ise görevli hemşirede olduğunu söyledi.

Vaka Rapor Formları incelendikten sonra ilaç sayımı bilgilerinin doğrulanması için ilaçların tarafımızdan sayılması gerektiği hemşire hanıma hatırlatıldı.

İlaçların saklandığı kilitli dolabın bulunduğu odaya giden hemşire hanım ani bir şekilde dönerken önce X ilacını alan hastalara ama bu etiketin altından dikkatle bakıldığında tüm ilaç bilgileri görülebiliyordu.

Bu prosedürün yanlış olduğu ve ilaçlar merkeze gönderilirken körmelerin düzgün yapılmadığı tartışıldıği bir anda yardımcı araştırmacının araya girerek, Y ilacının daha etkili olduğunu düşündüğünü söylemesi olaya yeni bir boyut katmıştı.

EN KISA MERKEZ BAŞLATMASI

Uluslararası bir çalışma için yeni dahil edilen bir merkeze başlatma vizitli planlanmaktaydı. Uzun uğraşlardan sonra tüm prosedürler tamamlanmış, onaylar alınmış ve çalışma için yurtdışından gelecek olan son malzeme de merkeze teslim edilmişti.

Çalışmanın başlaması için sabırsızlıkla bekleyen merkez araştırmacıları tek tek aranarak başlatma için uygun bir gün belirlenmişti. Merkezin eksikliği olmaması için gerekli unsurlar önceden görüşülmüş ve başlatma vizitinin tahmini süresi hakkında bilgi verilmişti.

Merkez ziyaret edildiğinde, çalışma öncesi vizitinde ziyaret edilen ve başlatma viziti için uygun görülen çalışma odasına varıldığında bir sürpriz ile karşılaşıldı. Odada bir masadan başka hiçbir şey bulunmamaktaydı. "Acaba odaları mı karıştırdık?" diye düşünmeye kalmadan sorumlu araştırmacı odaya girdi ve "Çok üzgünüz ama galiba viziti yapamayacağız. Bugün ani bir kararla tüm departmanın odaları boşaltıldı. Yan taraftaki yeni hastane binasına bizim departmanın geçmesi uygun görüldü. Tüm malzemeler de bir depoda bekletiliyor. Şu anda herkes orada görevli ve ben de birazdan gideceğim" diyerek adeta en kısa başlatma vizitlerinden birinin haberini veriyordu. Bu merkeze daha sonra tekrar ziyaret edilecek yeni binalarında başlatma vizitli yapıldı.

SEKRETERİN DOSYASI

Bir psikiyatri kliniğinde yürütülen çalışma için merkeze ilk defa monitörizasyon yapılacaktı.

Randevu yeri ve saati görüşmüş olduğumuz sorumlu araştırmacı, geçici bir süre orada bulunamaması durumunda yan odada bulunan sekreterlikten çalışma odasının anahtarını temin edebileceğimizi söylemişti.

Yolculuk sonrası merkeze ulaşıldığında kısa bir aramadan sonra çalışma yerine ulaştık. Araştırmacı, dediği gibi acil bir iş nedeniyle çıkmış ve odaya "anahtar sekreterlikten alabilirsiniz" notunu bırakmıştı.

Sekreterliğin kapısı açıldı ve sekreter, masasının üstündeki dosyaları inceliyordu. İçeri girip kendimi tanıttıktan sonra araştırmacının odasının anahtarını sordum. Sekreter bayan "X bey belli bir süre gelemeyecek ama sizin araştırmanız için tutulan dosyalar odasındaki masada hazır bulunuyor. Hatta bana ait dosya da orada." deyince herhalde sekreterin hasta takibini yapmada araştırmacıya yardımcı olduğunu ve onun için de bir dosya tuttuğunu düşündüm.

Bir süre sonra araştırmacı odaya gelerek geçtiği için özür diledi ve "Sekreter X Hanım da acil olarak Başhekimliğe gitmiş, peki siz işinize nasıl girebilirsiniz?" diye ekledi.

Araştırmacıya anahtarın temin edildiği bayan hakkında bilgi verilirken tesadüfen odanın önünden geçtiğini fark ederek araştırmacıya gösterdim.

Araştırmacı "Aaa o bizim Y Hanım, hastalarımızdan biri" deyince şaşkınlıktan ne diyeceğimizi bilemedik.

Cafer BAYRAMOĞLU, Omega-CRO